

חַת־ת לַיּוֹם רַבִּיעִי פְּרֻטָּת נַח ג' מֵר-חֶשְׁוֹן, ה'תשפ"ד

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֵן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תָּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵינוּ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמֵשׁ / רַבִּיעִי עִם רִשׁוֹ

נח והחיות לא רצו לעזוב את התבה, הם ידעו שהחיות יתחילו שוב לריב שלא כמו בתבה בה כלם חיו יחד כמו שיהיה בימות המשיח! לכן ה' היה צריך לצוות על נח לצאת מהתבה.

ה' אמר לנח, למשפחתו ולכל החיות שיצאו מהתבה עכשו!

בתבה היה אסור להם ללדת ילדים, ועכשו התר להם, אבל נח פחד שיולדו לו ילדים בגלל שחשש שה' ישמיד שוב את העולם.

נח הבין שה' רצה שיקריב קרבנות, זו הסבה שה' בקש ממנו להכניס שבע זוגות של בעלי חיים טהורים. מכל סוג הוא הקריב קרבן עולה, קרבן שכלו מקרב ונשרף על גבי המזבח.

בשה' הריח את הקרבנות הוא הבטיח שהוא לא ישמיד שוב את העולם, כיון שלכלם יש יצר הרע. ה' אמר שמכאן ולהבא, עונות השנה לא יפסיקו להתקיים כמו שקרה בזמן המבול.

ה' אומר לנח שיש שש עונות. (אתם בטח מכירים ארבע).

העונות שה' אומר לו הן על פי סדר ההתרחשות שלהם, מאמצע חודש תשרי: זריעה, קרה, חרף אביב קיץ וחס.

ה' מברך את נח ומשפחתו ואומר להם: "פרו ורבו" שיהיו להם הרבה ילדים וימלאו שוב את הארץ. הם לא צריכים לדאג שמא ה' שוב ישמיד את העולם כיון שהוא הבטיח שלא יעשה זאת. הם לא צריכים לחשש שאולי יהיה מספן לחיות בעולם בגלל שהחיות יפחדו מבני האדם (לפני המבול הם הפסיקו לפחד מבני האדם).

אחת הסבות שאנשים לא יכלו לאכול בשר לפני המבול הייתה כדי שהם לא יחשבו שהם האחראים על העולם, עכשו ה' מרשה להם לאכול בשר, אבל זה לא אומר שהם יכולים לעשות כל מה שהם רוצים למה שה' ברא בעולם. ה' הוא הממנה והם יכולים להרוג רק את מה שה' מרשה, אסור לנו לפצע את עצמנו בלי סבה.

לכן אם חיה הורגת אדם, היא תענש, ואם אדם (חס ושלום) הרג אדם אחר, ה' יודא שהוא יענש.

(אִפְלוּ אִם אַף אֶחָד לֹא רָאָה) בֵּית דִּין יְכוּל לְהַרְגֵּ אָדָם שֶׁהָרַג אָדָם אַחֵר בְּגִלּוֹל שֶׁאָדָם נִעְשָׂה בְּצִלְמֵ אֱלֹקִים, דּוֹמָה לֵה' וְעַל יְדֵי הַרְיָגָתוֹ נִגְרַם שֶׁהָעוֹלָם יִרְאֶה פְּחוּת מֵה' לְכֹן לְרוֹצֵחַ לֹא מִגִּיעַ לְחַיּוֹת.
ה' מְצַוֶּה אֶת נַח וּבְנָיו בְּמִצְוֹת – פָּרוּ וּרְבוּ, שְׂיֵהִיו לָכֶם יְלָדִים!

תְּהֵלִים / יוֹם ג' לַחֲדָשׁ פְּרָקִים י"ח- כ"ב

בְּתֵהֵלִים הַיּוֹם, יֵשׁ פֶּרֶק אוֹתוֹ אוֹמְרִים מִיְדֵי יוֹם- פֶּרֶק כ'.
הַרְבֵּי הַרְיִיצ בִּקְשׁ שֶׁכָּל אֶחָד יֹאמֵר אֶת הַפֶּרֶק הַזֶּה מִיְדֵי יוֹם.
יִשְׁנֵם יָמִים שְׁבָהֶם אוֹמְרִים פֶּרֶק זֶה בְּסֹדֵר הַתְּפִלָּה, אוֹלָם בְּיוֹם שָׁבוּ לֹא אוֹמְרִים תַּחֲנוּן (כְּמוֹ מֵאֲמָצֵעַ חֲדָשׁ תִּשְׁרִי אוֹ כָּל חֲדָשׁ נִיסוֹן) הַפֶּרֶק הַזֶּה לֹא מוֹפִיעַ בְּתִפְלָה. בְּיָמִים אֵלּוּ יֵשׁ לוֹמֵר אֶת פֶּרֶק כ' מִיַּד בְּסִיוֹם הַתְּפִלָּה.

תְּנִיָּא / אֲגֵרַת הַקֹּדֶשׁ סִימָן כ"ה (ג' מִרְחֶשׁוֹן שָׁנָה פְּשוּטָה)

כָּעַת שֶׁהָאֲדָמוּ"ר הִזְקֵן סִיִּים לְהַסְבִּיר אֶת אֲמֵרַת הַבַּעַל שֶׁם טוֹב (עַל גוֹי שֶׁמִּפְרִיעַ לִיהוּדֵי בְּאֲמָצֵעַ הַתְּפִלָּה) הוּא מְסַבֵּיר לָמָּה הַמִּתְנַגְדִּים חֲשָׁבוּ שֶׁהַבַּעַל שֶׁם טוֹב טַעָה בָּזֶה שֶׁהוּא אָמַר אֶת הַרְעִיּוֹן הַזֶּה.
כְּמוֹ שֶׁלְמַדְנוּ, אִם בְּאֲמָצֵעַ הַתְּפִלָּה, גוֹי מִנְסָה לְבַלְבֵּל וְאִין שׁוּם דְּבַר שֶׁאֲפָשֵׁר לַעֲשׂוֹת, לְמַשָּׁל בְּאֲמָצֵעַ תְּפִילַת עֲמִידָה שְׂאֵי אֲפָשֵׁר לְזוּז... יֵשׁ לְזַכֵּר שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצָאָת בְּגִלוֹת בְּתוֹךְ הַמְּלִים שֶׁל אוֹתוֹ גוֹי, וְה' שׁוֹלַח מְסַר לְהַתְּפִלֵל עוֹד יוֹתֵר חֲזָק וְעַם יוֹתֵר בְּוֵנָה.
אֲפִילוּ שְׂאוֹתֶם הַמִּתְנַגְדִּים לְמַדּוּ זֶה, הֵם לֹא חֲשָׁבוּ שֶׁזֶה הַגִּיּוֹנִי לוֹמֵר שֶׁהַשְּׂכִינָה יְכוּלָה לְהִיּוֹת בְּתוֹךְ הַמְּלִים שֶׁל גוֹי שֶׁמִּפְרִיעַ לִיהוּדֵי, הֵם צָחֲקוּ וְלַעֲגוּ לַחֲסִידוֹת.
אֲבָל כָּל אֶחָד מֵאֲתָנוּ יוֹדֵעַ שֶׁה' נִמְצָא בְּכָל מְקוֹם, כָּל הַזְּמַן, זוֹהִי אֲמוּנָה שְׂיֵשׁ לְכָל יְהוּדֵי.
אֲבָל אוֹלֵי הֵם אוֹמְרִים מִשֶּׁהוּ נִכּוֹן? אִיךָ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לוֹמֵר שֶׁה' נִמְצָא בְּתוֹךְ גוֹי שֶׁמִּנְסָה לְהַצִּיק לִיהוּדֵי? לְמַדְנוּ שֶׁה' בָּחַר לְשֵׁים אֶת עֲצָמוֹ בְּגִלוֹת שֶׁם. כְּמוֹכֵן אֲנַחְנוּ לֹא מְבִינִים לָמָּה!
אִיךָ בְּכָלֵל אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהַבִּין אֶת ה' שֶׁבָּרָא אוֹתָנוּ?
זוֹ הִיְתָה רַק דְּגָמָה אַחַת כְּדֵי לְהַבִּין דְּבָרִים שֶׁהַבַּעַל שֶׁם טוֹב לְמַד. אִם יֵשׁ לְמִישֵׁהוּ עוֹד שְׂאֵלוֹת, אוֹמֵר הָאֲדָמוּ"ר הִזְקֵן לֹא לְצַחוּק אֲלָא לְשִׁלַּח אֵלָיו שְׁלִיחַ, וְהוּא, הָאֲדָמוּ"ר הִזְקֵן יִסְבִּיר לוֹ אֶת הַעֲנָן בְּאִפְן שֶׁלֹּא יִהְיֶה עוֹד שְׂאֵלוֹת עַל הַבַּעַל שֶׁם טוֹב.

הַיּוֹם יוֹם / ג' מִרְחֶשׁוֹן

ה"היּוֹם יוֹם" שֶׁל הַיּוֹם הוּא הַמְּשֻׁךְ מֵאֲתָמוֹל, לְמַדְנוּ שֶׁהָאֲדָמוּ"ר הִזְקֵן אָמַר לַחֲסִידִים שֶׁצָּרִיךְ "לְחַיּוֹת עִם הַזְּמַן" – עִם הַפְּרָשָׁה שֶׁל הַשְּׁבוּעָה, שֶׁצָּרִיכִים לְחַשֵּׁב עַל כֵּךְ בְּמִשְׁךְ הַשְּׁבוּעָה וְלִמְצָא אֶת הַהוֹרָאוֹת שֶׁאֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְלַמֵּד וְלַחַיּוֹת אֶתֶם מִתּוֹךְ הַפְּרָשָׁה.
אִם "חַיִּים עִם הַזְּמַן" בְּמַהֲלָךְ הַשְּׁבוּעָה נִרְגִּישׁ בְּמִצַּב הַרוּחַ שֶׁל הַדְּבָרִים שֶׁקוֹרִים בְּחֻמָּשׁ. וְלָכֵן הַשְּׁבוּעָה הַרְשׁוּנִים שֶׁל לְמוֹד הַחֻמָּשׁ, הֵם לֹא שְׁבָעוֹת כָּל כֵּךְ שֶׁמַּחִים.
בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית, אֲפִילוּ שֶׁזֶה שְׂמַח וּמְרַגֵּשׁ שְׁחוּשְׁבִים עַל אִיךָ ה' בָּרָא אֶת הָעוֹלָם, וְנִמְצָא אֲתָנוּ עַד הַרְגַע הַזֶּה, זֶה קִצַּת עֲצוּב לְחַשֵּׁב עַל אִיךָ אֲנִישִׁים יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת עֲבֵרוֹת שְׁגוֹרְמִים לֵה' לְהִיּוֹת כָּל כֵּךְ עֲצוּב וְלִכְעַס עַד כְּדֵי כֵךְ שֶׁהוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת מִבּוֹל.
וּבְפִרְשַׁת נַח, אֲפִילוּ שֶׁהַסּוֹף שְׂמַח וּמְרַגֵּשׁ כְּשֶׁחוּשְׁבִים עַל הַלְדָתוֹ שֶׁל אֲבִרָהָם אֲבִינוּ, עַדִּין יֵשׁ קִצַּת עֲצָב

בשְׂיִדְעִים עַל כֶּךָ שֶׁהָעוֹלָם הַשְּׂמֵד בְּמַהֲלָךְ הַמְּבוּל.

אוֹלָם בְּפִרְשֵׁת לֶךְ לֶךְ זֶהוּ הַשְּׂבוּעַ הָרֵאשׁוֹן שְׁחוֹשְׁבִים רַק עַל דְּבָרִים שְׂמִיחִים וּמְרַגְשִׁים בְּמַהֲלָךְ כָּל הַפִּרְשָׁה. עַל אַבְרָהָם אֲבִינוּ וְעַל מְסִירוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁלֹּ שְׂבִזְכוּתָהּ יֵשׁ לְכָל אֶחָד מֵאַתְנֹו אֶת כַּח מְסִירוֹת הַנֶּפֶשׁ!

לוֹמְדִים מֵהַדְּגָמָה שְׂאַבְרָהָם אֲבִינוּ נִתֵּן לָנוּ, בְּמַהֲלָךְ כָּל יוֹם בְּשָׂבוּעַ!

סֵפֶר הַמִּצְוֹת / מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה קִי"ז, עֲשֵׂה נ"ה , לֹא תַעֲשֶׂה קִט"ו, קִט"ז

הַיּוֹם חוֹזְרִים עַל אַחַת הַמִּצְוֹת מֵאַתְמוֹל

1. **מִצְוֹת עֲשֵׂה קִי"ז** - אֶסוּר לְגַזֵּז אֶת הַצֶּמֶר שֶׁל הַכֶּבֶשִׁים אוֹ הַחִיּוֹת הָאַחֲרוֹת שֶׁמוֹקְדָּשׁוֹת לְקִרְבָּנוּ.

לוֹמְדִים גַּם עוֹד שְׁלוֹשׁ מִצְוֹת עַל קִרְבָּן פֶּסַח, הֵיּוֹת וּמִתְחִילִים אֶת הַהֲלָכוֹת הָאֵלוּ הַיּוֹם:

1. **מִצְוֹת עֲשֵׂה נ"ה** - מִצְוָה לְכָל יְהוּדִי לְהִבְיָא, (אוֹ לְהִיּוֹת חֶלֶק מִקְבוּצָה שְׂמִבִּיאָה) קִרְבָּן פֶּסַח בְּעֶרְב פֶּסַח.

2. **מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה קִט"ו** - אֶסוּר לְהִבְיָא קִרְבָּן פֶּסַח אִם עֲדִין יֵשׁ חֶמֶץ בְּבֵיתְנוּ.

3. **מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה קִט"ז** - שׁוֹרְפִים אֶת הַשּׁוֹמֵן שֶׁל קִרְבָּן פֶּסַח עַל הַמִּזְבֵּחַ לְפָנֵי יוֹם הַמַּחֲרָת. אֶסוּר לְהַשְׂאִיר אוֹתוֹ לִילָה שֶׁלֹּם שֶׁכֵּן אִזּוֹ יִהְיֶה מֵאַחַר מִדֵּי לְהַשְׂרִף.

רְמַב"ם / הַלְּכוֹת מְעִילָה פֶּרֶק ח' הַלְּכוֹת קִרְבָּן פֶּסַח פֶּרֶקִים א', ב'

הַיּוֹם לוֹמְדִים אֶת הַפֶּרֶק הָאַחֲרוֹן מִדִּינֵי מְעִילָה - וְזֶהוּ גַם הַפֶּרֶק הָאַחֲרוֹן שֶׁל סֵפֶר עֲבוּדָה.

פֶּרֶק ח' - לוֹמְדִים עַל אֲנָשִׁים שְׂעוֹבְדִים תּוֹךְ שְׂמוֹשׁ בְּהַקְדָּשׁ לְמִשְׁלַח חֻקְלָאִים, בְּנָאִים אוֹ כְּהֻנִּים. לוֹמְדִים כִּי צָד יֵשׁ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּדְבָרִים אֵלוּ - לְנַהֵג בָּהֶם כְּבוֹד מִיַּחַד.

הַרְמַב"ם מְסַיֵּם בְּלֶקַח חֲשׁוֹב - צְרִיף לְהִיּוֹת זֶהִיר בְּקִיּוֹם הַמִּצְוֹת, אֶפְלוּ מִצְוֹת שֶׁהֵם חֻקִּים - מִצְוֹת שְׂאִינָנוּ מְבִינִים אוֹתָם.

בְּהֲלָכָה זֹאת מְסַיֵּמִים אֶת הַסֵּפֶר הַשְּׂמִינִי בְּרַמַּב"ם. בְּעֵת נִתְחַל אֶת הַסֵּפֶר הַתְּשִׁיעִי שֶׁנִּקְרָא סֵפֶר קִרְבָּנוֹת. הַסֵּפֶר הַזֶּה יִלְמַד אוֹתָנוּ אוֹדוֹת קִרְבָּנוֹת סְפָצִיפִּים.

סִדְרַת הַהֲלָכוֹת הָרֵאשׁוֹנָה עוֹסֶקֶת בְּנוֹשָׂא קִרְבָּן פֶּסַח. בְּעִשְׂרַת הַפֶּרֶקִים הָאֵלֶּה, הַרְמַב"ם יִלְמַד 16 מִצְוֹת הַקְּשׁוּרוֹת לְקִרְבָּן פֶּסַח. רַק אַרְבַּע מִתּוֹכָן הֵן מִצְוֹת עֲשֵׂה. כָּל הַיֵּתֵר הֵן מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, שְׂעֵלִינוּ לְהַזְהֵר וְלֹא לַעֲשׂוֹת. וְנִלְמַד אוֹתָם בְּעִזְרַת ה' בְּסֵפֶר הַמִּצְוֹת.

פֶּרֶק א' - בְּפֶרֶק הַזֶּה לוֹמְדִים תְּשׁוּבוֹת לְשֵׂאלוֹת - מַה? הֵיכָן? מֵתִי? וְאִיךָ? עַל קִרְבָּן פֶּסַח. הַרְמַב"ם בְּדָרְךְ כֹּלֵל לֹא עוֹנֶה עַל הַשְּׂאֵלָה מִדוּעַ? הַתְּשׁוּבוֹת עֲלֶיהָ כְּתוּבוֹת כָּבֵד בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת אַחֲרֵים בַּתּוֹרָה.

פֶּרֶק ב' - בְּפֶרֶק הַזֶּה לוֹמְדִים אֶת הַתְּשׁוּבָה לְשֵׂאלָה מִי? - מִי מִקְרִיב קִרְבָּן פֶּסַח, וְעַל אֲכִילָתוֹ יַחַד בְּקְבוּצָה.

זִרְכֵי הַחֲסִידוֹת / מִי נַח - מִסְרַת הַמְּבוּל

בְּפִרְשֵׁת הַשְּׂבוּעַ, פִּרְשֵׁת נַח, לוֹמְדִים עַל הַמְּבוּל שֶׁה' הִמְטִיר עַל הָעוֹלָם. הַתּוֹרָה מְכַנֶּה אֶת הַמַּיִם

שכסו את פני הארץ בשם "מי מבול".

בהפטרָה, הנביא ישעיה גם הוא מדבר על המבול. ה' דבר אל הנביא והוא התנבא על המבול. בנבואָה, ה' לא קורא להם מי מבול, אלא מכנה בשם "מי נח".

זו נראָה מוזר, המשמעות של המילה נח בעברית היא דבר נעים ונח ולכן כנוי מי המבול בשם "מי נח" הוא בעצם נשמע כאלו המבול היה נח.

כאשר ה' דבר עם הנביא הוא מגלה לו סודות ורזין כך שהנביא יכול לדעת את המשמעות הפנימית של הדברים.

כאשר ה' אמר לישעיהו על המבול, ה' קרא לו מי נח. בגלל שהסבה העקרית למבול הייתה סבה של נוחות. בתורה אור, האדמו"ר הזקן מסביר שה' לא היה צריך להמטיר את המבול אילו רצה להשמיד את העולם. ה' היה צריך פשוט להפסיק לברא את העולם, כמו שלמדנו פעמים רבות בתנ"א ובמקורות נוספים שהעולם עומד וקיים רק במאמר ה'.

ה' שלח את המבול מסבה שונה. כדי לטהר את העולם. כמו כלי שטובלים אותו במקוה של ארבעים סאה מים והוא נהיה טהור, ה' בסה את הארץ במים למשך ארבעים יום כדי לטהר אותה. לכן אמר ה' לנביא, שמטרת המבול היא לטהר את העולם – ולכן מכנה אותו בשם מי נח. – דבר נעים.

(ראה ליקוטי שיחות חלק כ', פרשת נח עמוד 286)

גאולה ומשיח / לטעם משיח

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרים צימעל בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

במהלך המבול, ה' השמיד את העולם בלו על מנת לבנות אותו מחדש, והפעם כראוי. מכל החיות שהיו בעולם רק אלו שהיו בתבה נצלו.

למרות שהתבה הייתה גדולה, היו סוגים רבים של חיות. היה צפוף מאד בתבה. לא הייתה אף מריבה בין החיות. הנחשים שהו רגוע ליד הצפורים ואריות רבצו ליד הכבשים. הכל היה שליו ושלים כמו שיהיה כאשר משיח יבוא.

כאשר המבול הסתיים, וכל החיות היו צריכות לעזב את התבה, תקופת השלום הזו הסתיימה. האריות חזרו להרגלם לרדף ולתקף בעלי חיים אחרים והנחשים המשיכו להכיש וללכוד בעלי חיים שונים לצורך מזונם. הזמן המיוחד הזה הסתיים.

מאז שה' ברא את העולם, הוא רוצה שנבנה מחדש את הטעם הזה של משיח, כאשר כולם, כולל החיות יוכלו לחיות בשקט ובשלווה לנצח.

(ראה ספר השיחות ה'תש"נ פרשת נח. ילקוט משיח וגאולה על התורה נח עמוד 25)